

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **A. A. W.**, nar. X,
státní příslušnost X,
t. č. pobytem X
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům,
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 14. 8. 2020, č. j. OAM-346/DS-PR-D01-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2020, č. j. OAM-346/DS-PR-D01-2020, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **p o v i n e n** uhradit žalobci prostřednictvím jeho zástupce, Organizace na pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, částku ve výši 68,- Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Tlumočníku, Ing. Abderezaku Arabovi, bytem X, **se p ř i z n á v á** náhrada nákladů ve výši 1029,- Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2020, č. j. OAM-346/DS-PR-D01-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto o předání žalobce v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 věty druhé zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), z důvodu uvedeného v ustanovení § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť státem příslušným k přijetí žalobce je dle čl. 18 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013 (dále jen „Nařízení Dublin III“) je Rumunsko.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve shrnul, že byl žalobce dne 4. 6. 2020 zadržen při nelegálním pobytu v ČR a rozhodnutím Policie ČR ze dne 5. 6. 2020 byl zajištěn podle ustanovení § 129 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZPC“). Žalobci byly sejmuty otisky prstů a ze záznamu o výsledku porovnání otisků prstů v systému EURODAC vyplynulo, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Rumunsku dne 19. 12. 2019.
3. Žalovaný obdržel od Policie ČR rovněž protokol o podání vysvětlení ze dne 5. 6. 2020, ve kterém žalobce uvedl, že do ČR přicestoval dne 3. 6. 2020, přišel pěšky, příležitostně autem, cestoval z Rumunska, kde byl asi 4 měsíce. Z domovského státu odcestoval v květnu 2019 a poté se přes Turecko dostal do Řecka a Makedonie, následně do Rumunska, a to bez cestovního dokladu. Za cestu zaplatil 600 Euro. V Řecku pracoval a vydělal si asi 300 Euro, pracoval taktéž v Rumunsku. Cestoval do Německa, kde má vzdálené příbuzné, ČR pouze projíždí. Pokud by získal v ČR pobyt a měl možnost pracovat, tak by zde zůstal. Nepodal žádost o azyl v Rumunsku, jen mu tam sejmuli otisky prstů. Má v plánu vycestovat do Německa. Jeho zdravotní stav je dobrý.
4. Součástí zaslaných podkladů byl také výsledek vyšetření z FN Motol, Oddělení urgentního příjmu a LSSP dětí ze dne 5. 6. 2020 za účelem zjištění kostního věku žalobce pomocí radiologického vyšetření zápěstí. Dle závěru MUDr. P. byl kostní věk určen mezi 18 – 19 lety. S ohledem na výsledek vyšetření věku žalovaný pohlížel na žalobce jako na osobu zletilou a v probíhajícím řízení o určení členského státu příslušeného podle Nařízení Dublin III nadále se žalobcem jednal jako s osobou starší 18 let.
5. Pohovor v rámci řízení dle Nařízení Dublin III byl proveden dne 3. 7. 2020 za přítomnosti tlumočnicka, přičemž žalobce uvedl, že měl problémy se získáním iráckého pasu, proto si pořídil falešný pas, který mu byl v Turecku zadržen. Občanský průkaz měl v Iráku. Měl nějakou kartu z Rumunska. Žil u pěstounské rodiny, jeho náhradní matka ho ponižovala a tak odešel. Přesně nevěděl, kdy přicestoval do ČR, zda to bylo v roce 2018 nebo jindy. Jel nákladním autem do Turecka, kde byl asi týden, následně se s převaděči dostal do Řecka, kde pracoval u zemědělce a vydělal si na cestu. Následně šel pěšky

do Rumunska, kde ho mlátili a pak odvezli do nějakého kempu, kde byla špína. Donutili ho požádat o mezinárodní ochranu a vzali mu otisky prstů. Zacházeli s ním hrozně, policie se k němu chovala hrubě. Nejdříve jej odvezli do kempu v Temešvár, poté do jiného pro mladistvé, kde zůstal asi 3 měsíce, poté z kempu utekl a do týdne odjel z Rumunska. V pokoji v druhém kempu bylo 8 osob, lidé užívali drogy, Arabové a Afghánci měli mezi sebou stále spory. V Temešváru dostal pokoj, ale byly tam blechy, raději spal venku. Z Rumunska jel k Maďarsku, hranici přešel pěšky. Z Maďarska odjel stopem na české hranice, kde ho chytila policie. Do Rumunska se vrátit nechce, chce zůstat v ČR.

6. Ve vyjádření ze dne 14. 7. 2020 žalobce uvedl, že v Rumunsku panuje velká represe vůči cizincům. Často měl problémy s policií, která jej opakovaně vystavila špatnému zacházení, opakovaně mučila a omezila na osobní svobodě. Nejprve nebyl ubytován v žádném uprchlickém středisku, neměl kde spát, byly tam otřesné hygienické podmínky, chytil kožní chorobu. Později se dostal do uprchlického tábora v Temešváru, kde sdílel místnost s 8 dospělými muži, kteří pili alkohol. Následně byl přesunut do jiného tábora. Žalobce proto nesouhlasil s jeho předáním do Rumunska a žádal, aby byly tyto skutečnosti zohledněny v jeho řízení o dublinském předání.
7. Dne 10. 8. 2020 obdržel žalovaný vyjádření k podkladům před vydáním rozhodnutí, k nimž žalobce doložil mj. zprávy o stavu lidských práv v Rumunsku.
8. Žalovaný uvedl, že na základě provedené lustrace v databázi EURODAC je zřejmé, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku jako v prvním ze států, který je vázán Nařízením Dublin III, tedy je Rumunsko odpovědným členským státem ve smyslu čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení. Tím byly splněny podmínky pro postup podle čl. 24 odst. 1 Nařízení Dublin III. Žalovaný proto dne 16. 6. 2020 požádal Rumunsko o přijetí žalobce zpět na své území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Dne 26. 6. 2020 obdržel žalovaný z Rumunska zamítavou odpověď. Žalovaný následně poslal do Rumunska žádost o přehodnocení jejich zamítavé odpovědi, načež dne 10. 7. 2020 Rumunsko uznalo svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu.
9. S ohledem na okolnosti případu žalovaný uvedl, že rumunská strana ve svém souhlasu uvedla totožnost žalobce vedenou jejich úřadu jako A. S. A., nar. 10. 9. 2004. Žalobce rovněž ve svých výpovědích uváděl, že byl z kempu Temešvár převezen do kempu pro mladistvé, jehož jméno si však nepamatoval. Současně měl v řízení v Rumunsku opatrovníka, který mu zajistil materiální a jiné potřeby. Žalobce rovněž sdělil, že mu bylo provedeno vyšetření věku s výsledkem 17 – 18 let. Žalovaný neměl k dispozici výsledek vyšetření žalobce z Rumunska, avšak dle jeho informací Rumunsko k přezkoumání věku nezletilých bez doprovodu provádí radiologické, sérologické nebo dermatologické vyšetření, a to za souhlasu nezletilého a opatrovníka. Rumunské úřady v případech, kdy není jednoznačně prokázán věk žadatele, v registraci uvedou věk nižší. Rumunsko ve svém souhlasu blíže neuvedlo, zda v případě žalobce provedlo vyšetření za účelem ověření věku nezletilého. Žalovaný proto vycházel z vyšetření provedené ve FN Motol, kde byl prokázán kostní věk žalobce mezi 18 – 19 lety. Žalovaný rovněž poukázal na odlišnosti v totožnostech uváděných žalobcem před rumunskými a českými

úřady,

ze kterých je patrné, že ani sám žalobce nezná své jméno a datum narození řádně. Žalovaný proto měl pochybnosti o pravé totožnosti žalobce a stejně tak o uváděném věku. Žalovanému byla rovněž známa skutečnost, že žalobce podal žalobu proti rozhodnutí o jeho zajištění, která byla Městským soudem v Praze zamítnuta, z čehož dovodil, že pokud by měl soud pochybnosti o neoprávněnosti zajištění žalobce, stejně jako o jeho nezletilosti, jistě by žalobě vyhověl.

10. Žalovaný se dále zabýval skutečností, zda v případě Rumunska existují závažné důvody

se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Vycházel přitom z informace OAMP ze dne 2. 9. 2019, aktualizovanou dne 13. 8. 2020, týkající se azylového systému v Rumunsku, kde je popsán průběh řízení o mezinárodní ochranu v Rumunsku, kompetentní orgány řešící azylové žádosti, právní základ azylového systému, poskytování právní pomoci žadatelům, možnosti odvolání, ubytování v azylových střediscích a další. Rumunsko je povinno objektivně a nestraně v souladu se základními zárukami a zásadami azylového systému práva posoudit žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany a z toho důvodu rovněž učinilo akceptaci přemístění žalobce na území Rumunska. Na úrovni EU, ani ze strany ESLP nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Rumunska. Státní moc Rumunska dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Rumunsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách.

11. Žalovaný si byl vědom tvrzení žalobce o policejním násilí a špatných hygienických podmínkách panujících v azylovém kempu na území Rumunska, nicméně žalobce svá tvrzení nedoložil žádnými relevantními dokumenty. Dle informací žalovaného není patrné, že by si žadatelé o mezinárodní ochranu v Rumunsku stěžovali na násilné chování policie ve středisku Temešvár. Mohlo se jednat o individuální exces, který však nelze ničím podložit. To, že osoby ubytované se žalobcem pily alkohol, nelze považovat za systematické nedostatky v azylovém řízení. Žalobce měl podat stížnost na vedení spravující dané zařízení, aby učinilo nápravu, avšak žalobce neučinil aktivně žádný podnět. Žalovaný připustil, že ubytovací zařízení v Temešváru trpí vyšším výskytem hmyzu, avšak během roku 2019 došlo k dezinfekci prostor zařízení, tudíž se spravující orgán snaží zlepšit hygienické podmínky. Ani v tomto nelze shledat systémové nedostatky. V ubytovacím středisku v Temešváru navíc působí neziskové organizace, které dohlíží i na dodržování materiálních a sociálních standardů. O podmínkách v zařízení, kam byl žalobce převezen, se žalobce nezmiňoval, tudíž žalovaný předpokládal, že proti tomuto zařízení neměl ve vztahu k podmínkám ubytování výhrad. Žalovaný proto uzavřel, že v Rumunsku nehrozí nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu.

12. Závěrem žalovaný konstatoval, že na základě zjištěných skutečností neměl žalobce na území ČR žádné socioekonomické vazby a ani nebyly zjištěny žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele, proto žalovaný nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení čl. 17 odst. 1 Nařízení Dublin III. Vzhledem k tomu, že byly naplněny podmínky pro postup podle přímo použitelného předpisu EU, kdy Rumunsko jako příslušný členský stát je povinno přijmout žalobce zpět, rozhodl žalovaný podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona o azylu a v souladu s čl. 26 odst. 1 Nařízení Dublin III.

III. Žaloba

13. Žalobce nejprve v žalobě zcela obecně uvedl, že napadeným rozhodnutím byl zkrácen na svých právech, když žalovaný v předchozím řízení porušil: ustanovení § 2 odst. 1, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jakož i článek 3 odst. 2 a článek 6 nařízení Dublin III a článek 1, 2 a 3 Úmluvy o právech dítěte.
14. Žalobce dále stručně shrnul hlavní body své argumentace. Dle názoru žalobce je rozhodnutí o jeho předání do Rumunska nezákonné, neboť žalovaný v rozhodnutí nijak nezohlednil tvrzení žalobce, že je nezletilý, a vztahují se tak na něj zvláštní právní záruky z hlediska ochrany práv dítěte. I přes důvodné pochybnosti o zletilosti žalobce, které vyplývají z jeho tvrzení i ze správního spisu, žalovaný neučinil žádné další kroky pro zjištění jeho skutečného věku. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí nedostatečným způsobem zabýval otázkou, zda je předání žalobce do Rumunska možné jak ve vztahu k situaci žadatelů o mezinárodní ochranu v zemi obecně, tak ve vztahu ke konkrétní situaci žalobce. Jelikož žalovaný bez dalšího považoval žalobce za zletilého, absentovaly v rozhodnutí úvahy o možnosti přemístění s ohledem na práva dítěte a nejlepší zájem dítěte.
15. Žalovaný dle žalobce v průběhu řízení neučinil žádné kroky k potvrzení či vyvrácení tvrzení žalobce, že je nezletilou osobou bez doprovodu. Nadále přetrvává rozpor mezi žalobcem a žalovaným ohledně otázky, zda je žalobce nezletilou osobou či nikoliv. Žalobce trval na svém tvrzení, že je nezletilou osobou bez doprovodu a dále se vyjádřil ke způsobu, jakým byl žalovaným určen jeho věk. Žalovaný se otázkou posouzení věku žalobce nezabýval a spokojil se pouze s jednou lékařskou zprávou z FN Motol. Žalobce neměl uvedenou lékařskou zprávu k dispozici, je mu však známo, že k uvedenému výsledku 18 – 19 let došlo na základě posouzení metody Greulich - Pyle. Zároveň však byl určen věk žalobce metodou TW3 s výsledkem 16,36 let. Ze závěrů lékařských zpráv lze dovodit pouze to, že u žalobce byla ukončena osifikace kostí, o dospělé osobu se tedy jedná čistě z hlediska biologického, když současný vývin těla žalobce odpovídá v evropském kontextu vývojovému stádiu těla dospělé osoby kavkazského etnika. Výsledky však nemohou být průkazné pro určení kalendářního věku žalobce, a to zejména za situace, kdy se jedná o věk hraničící s dospělostí. Na podporu svých tvrzení žalobce přiložil vyjádření doc. K. z FN Motol, které je specializovaným pracovištěm pro určování zkoušek věku.

16. Žalobce opakovaně a konzistentně uváděl jako svůj rok narození rok 2004, přičemž jej uvedl jak správním orgánům v ČR (10. 5. 2004), tak v Rumunsku (10. 9. 2004). Věk určený vyšetřením je tedy v rozmezí uváděné odchylky ± 2 roky. Ani na základě uvedeného vyšetření tedy nelze s ohledem na odchylku dojít k závěru, že žalobce uvedl nepravý rok narození a je osobou starší 18 let. Pokud by výsledky RTG ukazovaly, že se jedná např. o osobu starší 20 let, byla by situace odlišná. Žalobce měl proto za to, že v jeho případě mělo být postupováno podle principu „v pochybnostech ve prospěch nezletilého“, na který poukazuje rovněž Metodické doporučení MPSV č. 1/2015 k postupu obecních úřadů s rozšířenou působností při poskytování sociálně-právní ochrany nezletilým cizincům bez doprovodu. Dále žalobce upozornil, že i v Rumunsku pobýval nějakou dobu v táboře pro mladistvé, kde mu byla určena opatrovnice, kostní věk mu byl určen na 17 – 18 let. I zde byl identifikován jako nezletilá osoba.
17. K identitě uváděné v Rumunsku pod jménem A. S. A., nar. X, na kterou žalovaný poukázal stran údajné rozporuplnosti ve výpovědích žalobce, žalobce uvedl, že neumí číst ani psát, v době kontaktu se správními orgány, jak českými, tak rumunskými, měl problém porozumět tlumočení. Případné odchylky ve jméně i datu narození tak jsou pravděpodobně důsledkem těchto faktorů. Z důvodu tlumočení či snahy o fonetický přepis orální výpovědi žalobce došlo pravděpodobně k různorodému záznamu jeho jména i data narození. Žalobce poté neměl možnost tyto údaje zkontrolovat a případně opravit. Rok i den narození, které uváděl, jsou vždy stejné a to 10. den v měsíci (květnu nebo září) roku 2004. Žalobce je tedy konzistentní stran roku narození.
18. Rovněž skutečnost, že Městský soud v Praze zamítl žalobu žalobce proti jeho zajištění v ZZC Bělá – Jezová, nelze užít jako důkaz o zletilosti žalobce. Žalobce naopak odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020 – 46, dle kterého ani u nejpřesnější metody k určování věku TW3 nelze vyloučit míru chybovosti, přičemž se jako vhodné řešení jeví doplnění metody psychosociálním vyšetřením cizince. Takové vyšetření v případě žalobce provedeno nebylo. Bylo povinností žalovaného postupovat v případě pochybností ve prospěch nezletilosti žalobce či učinit další kroky, které by vedly ke spolehlivému vyvrácení nezletilosti žalobce.
19. Za další bod žaloby označil žalobce nedostatečné posouzení situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku v kontextu individuálních tvrzení žalobce včetně situace nezletilých osob, přičemž žalobce v této souvislosti poukázal na článek 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Žalobce odkázal na rozhodnutí velkého senátu ESLP ve věci *Tarakhel proti Švýcarsku* (stížnost č. 29217/12), dle kterého domněnka, podle níž státy participující na Dublinském systému dodržují základní práva žadatelů o mezinárodní ochranu chráněná Evropskou úmluvou, je vyvrátitelná, pokud existují závažné důvody domnívat se, že dotčené osobě, bude-li navracena, hrozí reálné nebezpečí, že bude vystavena zacházení v rozporu s tímto ustanovením. V takovém případě je povinností předávajícího státu provést důkladné a individuální posouzení situace dotčené osoby. Žalobce předložil žalovanému řadu mezinárodních zpráv i odkazy na domácí judikaturu, které vyvrací předpoklad, že

jsou v Rumunsku obecně dodržována práva žadatelů o mezinárodní ochranu a zejména nezletilých bez doprovodu. V podání ze dne 13. 7. 2020 žalobce nadto předložil kromě vlastnoručně podepsaného osobního vyjádření ohledně podmínek, kterým v Rumunsku čelil, také překlad pasáží těchto zpráv, z nichž vyplývá, že byly hlášeny zprávy o osobách, kterým byl na hranicích odepřen vstup, a byly vráceny bez posouzení jejich azylové žádosti, jakož i případy, kdy pohraniční policie a další úředníci neposkytli migrantům potřebné informace. Jeden ze žadatelů nahlásil, že byl zbit rumunskou policií a musel být dva dny hospitalizován, další měli být policií mláceni a fyzicky týráni. Nezletilí bez doprovodu, kteří dosáhli 16 let a nemají dostatečné materiální zdroje k zajištění své obživy, jsou ubytováni v regionálních centrech, v některých jsou ubytováni společně s dospělými. Rumunské zákony sice definují určité kategorie zranitelnosti, ale dále nestanovují, jak se individuální hodnocení provádí v praxi nebo kdo jsou specialisté provádějící hodnocení. Podle UNHCR bylo v Bukurešti a dalších částech země v průběhu roku hlášeno několik případů obtěžování, diskriminace a násilných činů proti uprchlíkům a migrantům. V rumunských uprchlických centrech panují nestandardní životní podmínky, hygienická zařízení včetně sprch zůstávají ve špatném stavu i po nedávné sanitaci. Dle žalobce tedy lze mít důvodné pochybnosti o tom, zda je rumunský azylový systém v souladu s minimálními standardy ochrany lidských práv dle Listiny základních práv EU.

20. Žalovaný se však s povinností důkladného a individuálního posouzení v napadeném rozhodnutí dostatečně nevypořádal, ačkoliv mu žalobce poskytl veškerou součinnost, když shrnul útrapy, kterým v Rumunsku čelil (opakované špatné zacházení ze strany policie, opakované zmlácení policií, upozorňování policií, aby se vrátil do země původu, nucení policií stát uprostřed noci hodnu venku na dešti bez zjevného důvodu, neposkytnutí ubytování v azylovém středisku, přespávání na záchodech, umístění do tábora s dospělými osobami, které často pily alkohol, následné přemístění do tábora pro nezletilé, kde panovaly špatné hygienické podmínky). Podmínky v Rumunsku proto žalobce považoval za zcela nedůstojné. Žalovaný odkázal na zcela obecné informace a zejména na skutečnost, že mu není známo žádné stanovisko UNHCR ani evropských soudů, ze kterého by vyplývaly systémové nedostatky azylového systému v Rumunsku, přičemž stran hodnocení celkové situace v Rumunsku se jedná o zcela obecná a nespecifikovaná tvrzení. Zástupci žalobce je nadto známo, že totožné znění odůvodnění užívá žalovaný v každém rozhodnutí týkajícím se Dublinského předání, přičemž takový postup nemůže dostát nárokům na důkladné a individuální posouzení. Zejména v případě nezletilých bez doprovodu je pak třeba, aby podklady rozhodnutí reflektovaly záruky azylového systému a přijímacích podmínek v dané zemi ve vztahu k nezletilým žadatelům o mezinárodní ochranu, a to i ve vztahu k jejich individuální výpovědi ohledně problémů, jimž v dané zemi čelili. Obtíže žalobce žalovaný plošně bagatelizoval jako individuální excesy či situace, které jsou běžné a které měl žalobce sám aktivně řešit. Žalobci je rovněž vytýkáno, že svá tvrzení ohledně násilí ze strany policie nedoložil. Žalobce však jako nezletilý bez doprovodu může dané tvrzení doložit toliko svou hodnověrnou výpovědí. Je to právě kumulativní charakter celé situace, který vrhá pochybnosti na funkčnost azylového systému v Rumunsku z hlediska ochrany základních práv a svobod.

21. Žalobce je naopak spokojen s podmínkami pro žadatele o mezinárodní ochranu v ČR. Z toho důvodu nechce proto po ukončení zajištění v ZZC Bělá Jezová pokračovat do Německa, ale dostavit se do pobytového střediska v Zastávce, neboť má zájem zůstat na území ČR a integrovat se do místní společnosti. Rumunsko tedy opustil ne z důvodu, že by šel za trochu lepším, ale protože podmínky pro žadatele považoval v této zemi z objektivních důvodů za zcela neúnosné. Při posuzování možnosti realizace transferu žalobce do Rumunska si tedy žalovaný neopatřil dostatek podkladů a nevyšel tak ze skutečného stavu věci. Nadto zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností, když se nijak nevěnoval otázce přijímacích podmínek pro nezletilé bez doprovodu.
22. K podání ze dne 20. 11. 2020 poté žalobce doložil dvě fotokopie jeho průkazu totožnosti včetně jejich překladu, přičemž oba dokumenty dle vyjádření žalobce potvrzují udávané datum narození 10. 9. 2004, v případě fotokopie průkazu totožnosti je nadto datum narození uvedeno ještě slovem, tedy „dva tisíce čtyři“. Je tedy jednoznačné, že rok narození žalobce je 2004. Z dokladu průkazu totožnosti je dále zřejmé, že žalobce používá jako příjmení jméno otce a děda, totiž „A. W.“, v rodném listu nicméně figuruje jako příjmení žalobce také „A.“. Žalobce poznamenal, že je možné, že uvedl správním orgánům v Rumunsku také toto příjmení, přičemž bylo při fonetickém přepisu nesprávně zaznamenáno jako „A. S.“, což by vysvětlovalo rozdíl v udávané identitě v ČR a Rumunsku. K podání ze dne 30. 11. 2020 dále žalobce doložil vyjádření VOP ve věci žalobce, ve které byl podpořen názor žalobce, že by měl být považován za nezletilou osobu. Podáním ze dne 18. 12. 2020 poté žalobce soudu doložil k důkazu dokument označený jako Zpráva: psychologické posouzení věku dítěte – cizince, ze kterého vyplývá, že je žalobce osobou nezletilou, jak dosud uváděl.
23. Z výše uvedených důvodů proto žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

24. Žalovaný ve svém vyjádření trval na správnosti vydaného rozhodnutí, když dle jeho názoru nebyl žalobce v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, neboť žalovaný postupoval v souladu s bezprostředně závazným Dublinským nařízením a použitím jednotlivých kritérií dospěl k prokázanému závěru.
25. S ohledem na okolnosti případu žalovaný uvedl, že rumunská strana ve svém písemném souhlasu uvedla totožnost uvedenou rumunskými úřady jako A. S. A., nar. 10. 9. 2004. Žalobce rovněž ve svých výpovědích uvedl, že byl z kempu Temešvár převezen do kempu pro mladistvé, jehož jméno si nepamatoval. Současně měl v řízení v Rumunsku opatrovníka, který mu zajistil materiální a jiné potřeby. Žalobce rovněž uvedl, že mu bylo provedeno vyšetření věku s výsledkem 17 – 18 let. S ohledem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020 – 46, žalovaný uzavřel, že pokud výsledek lékařské zprávy z FN Motol vycházel z použití metody GP, tak i při případné nepřesnosti 0,5 až 1 rok (jak tuto přesnost k výsledkům metody GP uvádí doc. K. ve svém stanovisku) je žalobce dospělou osobou.

26. Žalovaný neměl k dispozici výsledek vyšetření žalobce provedeného v Rumunsku, avšak vychází z Informace OAMP k azylovému systému v Rumunsku, která se rovněž odkazuje na zprávu AIDA, dle které Rumunsko k přezkoumání věku nezletilých bez doprovodu provádí radiologické, sérologické nebo dermatologické vyšetření. Přezkoumání věku probíhá za souhlasu nezletilého a jeho ustanoveného opatrovníka. Rumunské úřady v případech, kdy není jednoznačně prokázán věk žadatele, v registraci uvedou věk nižší. Nicméně Rumunsko ve svém souhlasu blíže neuvedlo, zda v případě žalobce provedlo vyšetření za účelem ověření věku nezletilého. Žalovaný proto vycházel z vyšetření provedeného ve FN Motol, které prokázalo kostní věk žalobce mezi 18 – 19 lety.
27. V této souvislosti žalovaný poukázal na odlišnosti v totožnostech uváděných žalobcem před rumunskými a českými úřady, které byly zjištěny v průběhu řízení. Je patrné, že ani žalobce sám nezná své jméno a datum narození řádně. Žalovaný proto měl pochybnosti o pravé totožnosti žalobce a stejně tak o uváděném věku.
28. Žalovaný poté řádně odůvodnil své stanovisko stran systémových nedostatků týkajících se azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů v Rumunsku, a to i v kontextu konkrétních okolností pobytu žalobce v této zemi v pozici žadatele o mezinárodní ochranu. K námitkám o nedostatečnosti podkladů žalovaný konstatoval, že s jejich obsahem měl možnost se seznámit, což odmítl, žádné podklady nedoložil a nechtěl se vyjádřit ke zdrojům informací. Stav věci byl tedy zjištěn v potřebném rozsahu a skutkové okolnosti nebyly pominuty. Žalovaný odmítl, že by zohlednil pouze obecné informace o situaci v zemi, kam by měl být žalobce přemístěn. Naopak vycházel z konkrétních skutkových okolností žalobcova individuálního případu. Žalovaný proto setrval na svých závěrech o absenci zjištění, jež by svědčila o systematických nedostacích v Rumunsku, ať už ve vztahu k azylovému řízení nebo týkajících se podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu.
29. Závěrem proto žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Průběh ústního jednání

30. Soud nařídil ve věci na den 29. 4. 2021 ústní jednání.
31. Zástupce žalobce nejprve shrnul, že je žalobce nezletilý, narodil se v Iráku, je sirotek, nejprve vyrůstal v dětském domově, následně v náhradní rodině. Dokončil pouze tři roky základní školy, neboť děti se mu vysmívaly kvůli jeho problémům s učením. Následně žil po většinu života na ulici, od devíti let pracoval v automechanické dílně, ve 12 – 13 letech byl unesen a zneužíván, celkem třikrát se pokusil o sebevraždu. Vzhledem k těmto zkušenostem se rozhodl, že chce odejít do Evropy, což učinil v květnu 2019, do ČR poté přicestoval v roce 2020, a to sám bez doprovodu dospělé osoby a bez průkazu totožnosti.
32. Žalobce dále zpochybnil metodu, jakou byl jeho věk určen, neboť z mezinárodních standardů vyplývá, že v případě žalobce by se hodil jako vhodná metoda k určení věku například psychologický posudek. K určení věku osoby je nutné zaujmout

holistický multidisciplinární přístup, neboť jediné tak lze zjistit skutečný věk. Pokud není možné vyvrátit nezletilost osoby, je dle mezinárodních standardů nutné přistoupit k principu „v případě pochyb ve prospěch nezletilosti“. V případě žalobce byl jeho věk určen pouze za pomoci jedné metody, a to takové, která je na samém konci metod, které je v této oblasti vhodné použít – rentgenový snímek zápěstních kůstek. I v případě, že došlo k použití této metody, podle metodického doporučení MPSV má k posouzení dojít v antropologické laboratoři FN Motol, a to za pomoci metody TW3, což nebylo dodrženo, a jeho věk byl posouzen na oddělení urgentního příjmu a lékařka se nadto přiklonila k metodě GP. Snímek byl nadto vyhodnocen počítačovým programem, který snímek porovnává se snímky lidí evropského typu, pro posouzení osob jiných etnik je však nutné program přenastavit. Metody používané v ČR nejsou vhodné k určení věku osob, které nedisponují doklady, neboť tyto metody určují biologický věk jedinců a nikoliv věk kalendářní, mezi nimiž může být odchylka až 2 roky. Toto tvrzení rovněž potvrzoval přípis VOP ve věci žalobce. Žalobce přistoupil na vykonání psychologického posouzení formou rozhovoru, které rovněž doložil. Žalobci rovněž nebyl ustanoven žádný opatrovník, když tvrdil svoji nezletilost. Žalobce tedy podstoupil vyšetření ve FN Motol, aniž by věděl, jaké důsledky pro něj výsledek tohoto vyšetření může mít.

33. Žalovaný na svém rozhodnutí trval a plně odkázal na své vyjádření k podané žalobě.
34. Krajský soud k důkazu provedl vyjádření doc. K., vyjádření VOP ve věci žalobce, zprávu - psychologické posouzení věku dítěte - cizince, vypracovaná Mgr. J., vyjádření k hodnocení kostního věku u jedinců bez průkazu totožnosti z 8. 12. 2020, vypracované Mgr. et Mgr. K. M., PhD. a RNDr. D. Z., jakož i odpověď FN Motol na žádost zástupce žalobce ze dne 23. 4. 2021. Soud rovněž provedl dokazování doklady totožnosti žalobce. Soud se rozhodl neprovádět dokazování zprávami organizace EASO, neboť tyto nepovažoval pro rozhodnutí soudu za opodstatněné.

VI. Posouzení věci krajským soudem

35. Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí, který je zachycen ve správním spisu žalovaného.
36. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, přičemž se řídil následujícími úvahami.
37. Jako první žalobní bod žalobce zpochybnil posouzení jeho zletilosti, když žalovaný porušil ustanovení § 3 správního řádu a nezjistil skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, neboť uzavřel, že je žalobce osobou zletilou.
38. Před samotným posouzením věci je vhodné zdůraznit, že otázka určování věku ve vztahu k posouzení zletilosti cizinců je velmi významná s ohledem na možný zásah do základních práv cizince, jak konstatoval městský soud. Stejně tak je významné, že se statutem nezletilé osoby bez doprovodu jsou spojena práva (viz např. čl. 6 a 8

nařízení Dublin III, § 119 odst. 9, § 119a odst. 3, § 124 odst. 5, 6, či § 129 odst. 5 ZPC), která mohou být motivací ke zneužití azylového systému a získání výhody postavení nezletilé osoby. Existuje zde tedy zřejmý zájem na určení věku cizinců, respektive na určení, zda se jedná o osobu zletilou či nikoliv.

39. Konkrétní postup určování věku osob není v zákoně o azylu či v ZPC stanoven. Rovněž judikatura, jak na národní tak evropské úrovni neposkytuje jednoznačnou odpověď

na otázku, jakým přesným způsobem by měl být určován věk v případech, kdy dotčená osoba nedisponuje žádným dokladem totožnosti a její tvrzení s ohledem na mentální vyspělost a fyzické vzezření vedou k důvodným pochybnostem. Určité shrnutí uvedené problematiky lze nalézt v dokumentu Rady Evropy „AGE ASSESSMENT: Council of Europe member states’ policies, procedures and practices, respectful of children’s rights in the context of migration“. Uvedený dokument preferuje zjišťování věku na základě pohovoru s dotčeným cizincem vedeného kvalifikovaným profesionálem (dětským psychologem či lékařem), shromáždění a posouzení relevantních dokumentů, či získání a ověřování informací ze země původu cizince. Připouští nicméně rovněž určení věku prostřednictvím lékařského vyšetření. Shrnuje, že v jednotlivých státech napříč Evropou je pro určení věku využíváno lékařské vyšetření zahrnující stanovení kostního věku pomocí rentgenu ruky (zápěstí), dentální analýzy či rentgenu dutiny ústní, nebo lékařské vyšetření zahrnující posouzení fyzické vyspělosti (mj. na základě vývoje pohlavních orgánů).

40. Český právní řád upravuje možnost využití lékařského vyšetření za účelem určení věku cizince v případě zjišťování věku žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Jedná

se o ustanovení § 89 odst. 3 zákona o azylu, který stanoví, že *je-li žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nezletilá osoba bez doprovodu a jsou-li důvodné pochybnosti o jí udávaném věku, provede se za účelem zjištění jejího věku lékařské vyšetření. Odmítne-li nezletilá osoba bez doprovodu provedení lékařského vyšetření, bude na ni ministerstvo pohlížet jako na zletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Pokud lékařské vyšetření za účelem zjištění věku podle věty první není průkazné, ministerstvo pohlíží na žadatele o udělení mezinárodní ochrany jako na nezletilou osobu bez doprovodu.* Citovaná úprava vychází z čl. 17 odst. 5 Směrnice rady Evropské unie č. 2005/85/ES,

o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, dle kterého členské státy mohou v rámci posuzování žádosti o azyl

k určení věku nezletilých osob bez doprovodu lékařské vyšetření. Konkrétní metody,

které je nutné při lékařské prohlídce použít, stanoveny nejsou. Jak právní řád ČR, tak právní předpisy EU tedy za určitých okolností předpokládají provedení lékařské

prohlídky za účelem určení věku cizinců, byť tuto upravují toliko pro případy zjišťování věku žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nikoliv pro účely řízení o zajištění cizinců a jejich předání.

41. V rozsudku ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020 – 46, Nejvyšší správní soud mj. uvedl: „Zákon o pobytu cizinců žádný postup při určování věku nestanoví. Obecně však platí, že není důvod vyloučit výsledek lékařského vyšetření jako důkazní prostředek při určení věku cizince; navíc ho výslovně předpokládá související právní úprava pro případy zjišťování věku žadatele o mezinárodní ochranu – viz § 89 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Konkrétní metody, které ke zjištění věku vedou, zde stanoveny nejsou. Jde o odbornou (nikoli právní) otázku, na kterou v tuto chvíli rozhodně nelze poskytnout tak jednoznačnou odpověď, jak to učinil krajský soud. Jeho úvahy je nezbytné korigovat, neboť nejsou založeny na dostatečně podložených závěrech o podstatě metod TW3 a GP, jejich limitech a z toho plynoucí vypovídací hodnotě výsledků.“
42. V tomtéž rozsudku Nejvyšší správní soud citoval obecně dostupnou praktickou příručku k posuzování věku, kterou vypracoval Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO – European Asylum Support Office, druhé vydání, 2018), v níž je – s poukazem na odbornou literaturu – k výše uvedeným metodám vysvětleno, že je vyhodnocován tvar, velikost kostních částí a stupeň osifikace epifyzy právě pomocí rentgenu ruky, který je porovnán: a) podle radiologického atlasu, který obsahuje standardní snímky příslušného věku a pohlaví k určení vývojového stadia; referenční publikací se stal atlas Greulich a Pyleho (dále též jako „metoda GP“) – tato metoda je výsledkem studie z roku 1935, b) podle jednotlivých kostí, kde je stupeň zralosti určován u jednotlivých kostí a kombinuje se pro účely výpočtu celkového stadia zralosti, což se opírá o přístup Tannera-Whitehouse (TW), který je aktuálnější a dostupný ve třech vydáních (dále též jako „metoda TW3“).
43. Následně pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „nepopírá, že i metoda GP může být použita při odhadu kostního věku, avšak má pochyby, že je metodou nejpresnější, resp. přesnější než metoda TW3, která odděleně hodnotí jednotlivé kosti. Ostatně to, že celosvětově užívanou metodou první volby je metoda TW3 potvrzuje i odborné stanovisko doc. RNDr. H. K., CSc., které krajský soud provedl k důkazu během jednání.“
44. Dále Nejvyšší správní soud v odůvodnění poukázal např. na judikaturu švýcarského Federálního správního soudu, která vychází z toho, že „výsledek vyšetření zápěstní kosti má omezenou autoritativní hodnotu – zvláště po dosažení věku 16 let je důkazní hodnota vyšetření nižší a nelze z ní jednoznačně usuzovat na skutečný věk. Výpověď dotčeného cizince tak zjištěný výsledek vyšetření věku nemůže zpochybnit, ledaže by byl vyšší o 3 a více let oproti cizincem udávanému věku. Jako jediný důkaz je tak výsledek vyšetření kostního věku uznáván v případě, že by odchylka oproti udávanému věku byla vyšší než 3 roky; srov. rozsudky ze dne 10. 3. 2016, sp. zn. D-5785/2015, a ze dne 4. 3. 2019, sp. zn. E-7333/2018.“
45. Nejvyšší správní soud proto k otázce posuzování věku obecně uzavřel, „že se musí jednat o rychlý postup, který může zahrnovat též lékařské vyšetření, u něhož ovšem nelze – v závislosti na užití metodě – vyloučit určitou míru chybovosti či odchylky; podle okolností tedy může být vhodná i jeho kombinace s psychosociálním hodnocením dotčeného cizince na základě jeho pohovoru se sociálním pracovníkem či psychologem.“

46. Z výše uvedeného vyplývá, že pro určení věku cizince existuje řada různých postupů, jejichž výsledky mohou mít přirozeně ve vztahu ke zjištění skutečného věku cizince různou míru průkaznosti. Je přitom povinností správního orgánu zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (zásada materiální pravdy). Za situace, kdy existují důvodné pochybnosti o věku, který cizinec sám uvádí a zároveň žádným způsobem není schopen doložit, je tedy povinností správního orgánu zjistit skutkový stav ohledně cizincova věku dostatečně. Zároveň je však nezbytné posuzovat věrohodnost tvrzení cizince týkající se jeho věku. Za dostatečně zjištěného skutkového stavu je totiž ve smyslu rozsudku č. j. 2 Azs 38/2017 - 28 již na cizinci, aby relevantním způsobem doložil svá tvrzení, která jsou se skutkovými zjištěními v rozporu.
47. Soud při jednání provedl důkaz zprávou doc. RNDr. K., CSc., ze které zjistil, že v současné době je celosvětově užívanou metodou první volby pro stanovení kostního věku metoda TW3, která umožňuje stanovení biologického (kostního) věku jedince z rentgenu ruky s přesností na desetinu roku (chlapci od 2,0 do 16,5 roku, dívky od 2,0 do 15,0 let), uvedená dvoumístná čísla věku jsou průměrným věkem při dosažení konečné délky dlouhých kostí, resp. finální výšky těla. Uvedenou přesnost nemá metoda GP, jejíž výsledky jsou s přesností 0,5 až 1 rok. Variabilita biologického věku člověka se u obou pohlaví významně zvětšuje s kalendářním věkem. Na konci hormonálního dětství se u zcela zdravých jedinců může kostní věk a kalendářní věk lišit až o 2 roky (plus 2 roky rychle zrající, minus 2 roky pozdě zrající jedinci). Podle rentgenu ruky je kalendářní věk daného jedince až ± 2 hodnoty jeho kostního věku. V absolutní převaze se téměř vždy jedná o jedince s kostním věkem nad 15 let, což je s ohledem na výše uvedené a mezinárodní forenzní hranice 15,0, resp. 18,0 kalendářního věku objektivně neřešitelnou situací. Jedná se vždy navíc o příslušníky jiných etnik, než jsou podkladem norem skeletální maturace všech výše uvedených metod (= evropská a americká bělošská populace). Ze všech uvedených skutečností dle doc. K. vyplývá, že metoda hodnocení kostního věku je excelentní, vysoce exaktní metodou pro stanovování biologického věku, ale nikoli kalendářního věku.
48. Zdejší soud rovněž provedl důkaz zprávou – psychologickým posouzením věku dítěte – cizince, vypracovanou dne 18. 12. 2020 Mgr. J., klinickou psycholožkou, která na základě rozhovoru, pozorování a projektivní techniky dospěla k závěru, že kvalifikovaný psychologický odhad věku žalobce se pohybuje v rozpětí 16 – 17 let. Jestliže žalobce udával jako rok narození rok 2004, odpovídá toto tvrzení dle Mgr. Janišové skutečnosti. Svůj rok narození žalobce dokládal rovněž doklady o své totožnosti, z nichž vyplynulo, že žalobcem tvrzený rok narození 2004 je správný.
49. Při ústním jednání provedl soud k důkazu rovněž vyjádření k hodnocení kostního věku u jedinců bez průkazu totožnosti z 8. 12. 2020, vyhotovené Mgr. et Mgr. K. M., PhD. a RNDr. D. Z., ze kterého vyplynulo, že hodnotu kostního věku může ovlivnit celá řada faktorů – etnicita, stav výživy, rychlost sexuální maturace nebo chronické onemocnění. Nelze proto zaměňovat věk biologický za věk kalendářní. Zcela zásadní otázkou pro PČR je, zda jedinec bez průkazu totožnosti dosáhl

zletilosti, tedy kalendářního věku 18 let. Pokud dle vyjádření odhlédneme od faktu, že biologický věk hodnocený metodami GP a TW3 se nemusí rovnat kalendářnímu věku, je nutno zmínit další zásadní limitaci použití kostního věku pro hodnocení zletilosti – hodnocení podle metody TW3 končí ve věku, kdy se tělesná výška již blíží výšce finální. Podíváme-li se na konkrétní faktory na konkrétní příklad, tedy jedince, rok narození 24. 1. 2003, kdy skelet ruky hodnocený metodou TW3 jako kompletně osifikován, tedy adultního typu – je kostní věk touto metodou mezi 14,6 – 16,4 let. Metodou GP odpovídá hodnocení věku této osoby 19 let. Je tedy pravděpodobné, že předmětný chlapec má 19 let, ale nemůžeme vyloučit, že pokud má urychlenou pubertu, má teprve 17 – 17,5 roku. Pokud vyjdeme z předpokladu, že většina jedinců, u kterých je třeba určit zletilost, udává kalendářní věk 17 let, nepovažují autorky tohoto vyjádření ani jednu z výše uvedených metod za vhodnou, přičemž současně uzavřely, že v současné chvíli neexistuje metoda, která by tuto otázku dokázala zodpovědět.

50. Rovněž dle odpovědi FN v Motole na žádost zástupce žalobce ze dne 23. 4. 2021 je skeletární maturace nejspolehlivějším ukazatelem biologického věku v dětství a adolescenci, tedy v období růstu, a proto je v tomto období důležitým nástrojem pro praxi. Z odpovědi vyplývá, že hodnocení věku a metody k tomuto vyvinuté slouží k určení biologického věku pro medicínské účely, nikoliv pro účely soudního řízení, přičemž hodnotu kostního věku může ovlivnit celá řada faktorů – etnicita, stav výživy, rychlost sexuální maturace nebo chronické onemocnění. Nelze proto zaměňovat věk biologický za věk kalendářní.
51. Krajský soud při posuzování podloženosti závěru žalovaného o zletilosti žalobce vyšel z provedeného lékařského vyšetření, které posoudil optikou předložených odborných vyjádření a výše uvedených závěru Nejvyššího správního soudu. Ze zprávy doc. K. vyplývá, že je věk 16,5 let u chlapců průměrným věkem při dosažení konečné délky dlouhých kostí, resp. finální výšky těla, při použití metody TW3 tak nebude stanovený kostní věk nikdy překračovat tuto věkovou hranici (16,5 let). Pokud doc. K. uvádí, že metodou první volby je metoda TW3 jako metoda přesnější, pak toto uvádí pro stanovení věku kostního, nikoli pro stanovení věku kalendářního prostřednictvím některé z metod pro určování věku kostního. Metoda TW3 tak je nevhodná pro určení kalendářního věku z věku kostního v případech, kdy se má jednat o osobu na hranici zletilosti, neboť při dosažení konečné délky dlouhých kostí bude stanoven kostní věk u chlapců na 16,5 roku. Vzhledem k tomu, že postup při určování kalendářního věku není zákonem blíže stanoven a judikatura Nejvyššího správního soudu připouští použití lékařských metod včetně metody GP pro určení kalendářního věku, lze postup žalovaného spočívající v provedení lékařského vyšetření žalobce ve FN Motol k posouzení věku, a to rentgen levého zápěstí a použití metody GP pro stanovení kalendářního věku, považovat za souladný se zákonem.

52. Nutno však zodpovědět, zda byl tímto postupem v projednávaném případě zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu).
53. V poměrech souzené věci by bylo namístě, aby si žalovaný učinil odborně podložený závěr o podstatě metod TW3 a GP, jejich limitech a z toho plynoucí vypovídací hodnotě získaných důkazních prostředků. Teprve takto získané důkazy je možné účinně uplatnit v procesu volného hodnocení důkazů (odborný závěr o kostním věku odpovídajícím 18 až 19 rokům věku při možné odchylce 2 let bez doplnění o jiné důkazy posilující závěr o zletilosti není dostatečným podkladem, který by mohl objasnit skutkový stav bez důvodných pochybností). Nic takového žalovaný neudělal: z rozhodnutí ani neplyne, proč vycházel pouze z hodnot GP a GP-Z a z jakých odborných důvodů jde o postup *lege artis*. Limity představované například možnou odchylkou od standardů obou metod z důvodu jiného socioekonomického a geografického původu testovaných osob pak v napadených rozhodnutích či správním spisu nemají odraz vůbec.
54. S ohledem na krátké zákonné lhůty k rozhodnutí je zřejmé, že obstarání robustního odborného podkladu, který by vypovídal o současném stavu vědeckého poznání, nemůže být běžným úkonem v jednotlivých správních řízeních či v řízení o žalobě před krajským soudem. Musí být obstarán jinak, ať již v rámci jiných řízení či metodické činnosti žalovaného. To však žalovaného nezavazuje povinnosti, aby se v jednotlivých řízeních v rámci volného hodnocení důkazů vypořádal s vypovídací hodnotou lékařské zprávy a zasadil ji do kontextu ostatních provedených důkazů.
55. Výše uvedené závěry lze shrnout tak, že v případech, kdy zjištěný kostní věk na základě rentgenových snímků kostí ruky metodou GP není vyšší o 2 a více roků proti věku udávanému cizincem, by se nemělo jednat o jediný důkaz, na základě kterého bude určena zletilost posuzovaného. Metoda GP by podle okolností měla být kombinována např. s psychosociálním hodnocením dotčeného cizince na základě jeho pohovoru se sociálním pracovníkem či psychologem. Zdejší soud k uvedenému dodává, že podle ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Vyšetření cizince lékařskou metodou tak lze doplnit nejen psychosociálním hodnocením, ale lze jej podle okolností případu hodnotit ve vztahu s dalšími důkazy, které cizincem udávané údaje ohledně data (roku) narození zpochybňují (potvrzují). Lze tak při hodnocení důkazů přihlídnout též k informacím o identitě a věku cizince získaných od cizozemských orgánů, zjevně nepravdivé výpovědi cizince obsahující zásadní vnitřní rozpory o jeho identitě, či informacím ze země původu apod.
56. V projednávaném případě však správní spis jiné důkazy svědčící o zletilosti žalobce, popřípadě vážně zpochybňující jeho výpověď neobsahuje. Je sice pravdou, že žalobce

před českými a rumunskými úřady uváděl odlišné údaje o své totožnosti (jméno a příjmení, datum narození), je však současně nutné poznamenat, že konstantně jakožto rok svého narození tvrdil rok 2004. Soud souhlasí s možností, že chybně uváděné datum narození, jakož i jméno a příjmení, mohly být způsobeny negramotností žalobce, který neumí číst ani psát, proto pro něj může být složité údaje o své osobě korektně sdělovat a následně je v dokumentech správních orgánů kontrolovat, což mj. vyplynulo i ze zprávy o psychologickém posouzení osoby žalobce. Krajský soud má za to, že tyto nesrovnalosti nemohly bez dalšího způsobit zpochybnění věrohodnosti tvrzení žalobce stran jeho roku narození, neboť právě v tomto konkrétním údaji žalobce svá tvrzení nikterak nekorigoval. Za situace, kdy ani samotná výpověď žalobce neobsahuje zásadní vnitřní rozpory a žalobce konstantně uvádí, že se narodil roku 2004, pak nelze s ohledem na možnou odchylku při použití metody GP uzavřít bez důvodných pochybností na základě lékařské zprávy z FN Motol, že je žalobce osobou zletilou. Žalobce uvádí věk 16 let a podle metody GP se jedná o jedince ve věku 18 – 19 let, což je v rozmezí výše popsané možné odchylky. Námitka žalobce, že žalovaný nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tak je důvodná, a to nadto za situace, kdy žalobce současně v řízení před zdejším soudem doložil zprávu o psychologickém posouzení jeho osoby stran určení věku, jakož i kopie průkazů jeho totožnosti, které verzi žalobce o jeho nezletilosti plně podporují.

57. Závěr napadeného rozhodnutí, že žalobce je zletilým žadatelem o mezinárodní ochranu tak z výše uvedených důvodů nemá oporu ani ve spisu, ani v právních úvahách žalovaného a napadené rozhodnutí již z toho důvodu nemůže obstát.
58. Krajský soud se rovněž shoduje se žalobcem v jeho názoru na otázku zohlednění nejlepšího zájmu dítěte při hodnocení potenciality předání žalobce. I když se žalobce věkem blíže věku 18 let, stále se jedná o dítě ve smyslu mezinárodních standardů, které je ČR povinna dodržovat (přiměřeně srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018 - 60, č. 3876/2019 Sb. NSS). Na dodržování přísnějších požadavků s ohledem na vůdčí princip nejlepšího zájmu dítěte podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte klade důraz rovněž Ústavní soud (viz např. nález ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. III. ÚS 3289/14, N 72/85 SbNU 277).
59. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný byl povinen v napadeném rozhodnutí zohlednit zájem nezletilého žalobce – byl tedy povinen na věc nazírat optikou, která bude v co největší míře respektovat potřeby nezletilých dětí. To jinými slovy znamená, že při hodnocení potenciality předání žalobce do Rumunska se žalovaný měl zabývat nejen obecnými aspekty rumunského azylového řízení, ale měl se zaměřit právě na specifika těchto řízení ve vztahu k nezletilým žadatelům o mezinárodní ochranu. Měl tedy zkoumat zejm. to, jaké jsou podmínky přijetí nezletilých žadatelů o azyl, jakým způsobem je v příslušném státě s nezletilými zacházeno, jaké jim je poskytováno ubytování, zda je vůbec zajištěna reálná možnost společného ubytování s jejich doprovodem a zda toto ubytování odpovídá potřebám nezletilých dětí a jejich rodin, případně zda s sebou podmínky v daném státě nenesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU a

- čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, což je logicky potřeba vzhledem k nezletilému hodnotit citlivěji. Teprve na základě těchto (nutno podotknout aktuálních a podrobných) informací měl žalovaný posoudit, zda je předání nezletilého žalobce možné. Žalovaný však namísto toho v rozhodnutí pouze vyjmenoval, z jakých zpráv vycházel, a uvedl, že mu nejsou známy žádné překážky realizace předání žalobce, aniž by alespoň minimálním způsobem reagoval na věk žalobce a na skutečnosti, jež žalobce v řízení uváděl.
60. Krajský soud netvrdí, že by předávání cizinců do Rumunska nebylo z hlediska tzv. systémových nedostatků možné, resp. že by bylo *a priori* vyloučené. Nejvyšší správní soud se např. ve své judikatuře naopak k situaci v Rumunsku opakovaně vyjadřoval v tom smyslu, že z obecných informací nelze dovozovat, že by Rumunsko nebylo schopné v obecné rovině zajistit adekvátní podmínky žadatelům o mezinárodní ochranu, a že by tedy bylo namíste vždy aktivovat čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018 – 20, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019 – 30, ze dne 7. 8. 2018, č. j. 6 Azs 117/2018 – 26, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 123/2018 – 26 a ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019 - 37). Nicméně s ohledem na Úmluvu o právech dítěte nelze připustit, aby žalovaný skutečnost o nezletilosti zajišťovaného cizince nijak nezohlednil.
61. S absolutní povahou zákazu nelidského a ponižujícího zacházení není slučitelné, aby členské státy od skutečného a prokazatelného rizika nelidského či ponižujícího zacházení žadatele o azyl odhlížely pod záminkou, že nevyplyvá ze systémového nedostatku v příslušném členském státě (k tomu srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU, *C. K. a další*, a také již citovaný rozsudek rozšířeného senátu č. j. 4 Azs 73/2017 - 29, či nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2021, č. j. 5 Azs 114/2018 - 63).
62. Z uvedeného tedy vyplývá, že žalovaný byl povinen zabývat se nejen existencí systémových nedostatků azylového řízení či podmínek přijetí žalobce v jiném členském státě EU (v Rumunsku) – a to s ohledem na individuální okolnosti jeho případu (zejm. jeho věk a útrapy, které při předchozím pobytu na území Rumunska zažíval), ale také případnými individuálními riziky, kdy by vzhledem k okolnostem případu již samo přemístění představovalo riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Prosté odkazy žalovaného na zprávy o Rumunsku (resp. jejich vyjmenování) nejsou dostatečné.
63. Krajský soud proto uzavírá, že přestože žalovaný možnost předání žalobce zcela neopomněl, jednalo se o posouzení ryze obecné, aniž by reagovalo na podstatné skutečnosti týkající se žalobce – zejm. věk žalobce a skutečnosti, které stran útrap zažívaných v Rumunsku uváděl v rámci řízení před žalovaným. Hodnocení možných překážek předání do jiného členského státu EU přitom musí reagovat na individuální okolnosti cizinců.

64. Pro výše uvedené nedostatky tedy je namístě, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil.

VII. Závěr a náklady řízení

65. Z výše uvedených důvodů soud shledal napadené rozhodnutí žalovaného vadným. Proto soudu nezbylo než jej zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.). V novém řízení bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
66. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl výrokem II. dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a přísluší mu proto právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložil proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Za účelně vynaložené náklady vzal krajský soud náklady spojené s cestou žalobce k nařízenému ústnímu jednání u zdejšího soudu, proto žalobci přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 68,- Kč. Žalobce byl zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, která právo na odměnu za zastupování nemá, neboť nevykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů ve smyslu § 35 odst. 2 s.ř.s. A jde-li o právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, je třeba doplnit, tyto jí v souvislosti se zastupováním žalobce v řízení o žalobě, která byla podaná prostřednictvím žalovaného, nevznikly.
67. Ve smyslu ustanovení § 58 odst. 2 s.ř.s. krajský soud rozhodl ve výroku III. tohoto rozsudku o odměně tlumočnicka ustanoveného usnesením zdejšího soudu. Soudem ustanovenému tlumočnickovi tedy soud v souladu s § 2 a § 12 vyhlášky č. 507/2020 Sb., o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele přiznal částku 1029 Kč. Náklady vynaložené na tlumočné platí stát (§ 59 odst. 2 s.ř.s.) a proto krajský soud rozhodl o povinnosti vyplatit určenou odměnu za tlumočnický úkon za podmínek uvedených ve výroku IV. tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.
68. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. dubna 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.

